

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 1 -  
Moje prawa jako ofiary przepęstwa

## 1 - Moje prawa jako ofiary przepęstwa

### Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przepęstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przepęstwie?

Pokrzywdzony jest pouczany na piśmie o jego uprawnieniach przed pierwszym przesłuchaniem, które ma miejsce po złożeniu zawiadomienia o przepęstwie. Do tego czasu organ może przekazać pokrzywdzonemu informacje o jego uprawnieniach, które będą przydatne w danych okolicznościach.

### Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przepęstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Prawa obywateli państw trzecich są chronione tak samo, jak prawa obywateli państw członkowskich UE z wyjątkiem prawa do państwowej kompensaty przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych - kompensata przysługuje wyłącznie obywatelom państw członkowskich UE.

### Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przepęstwa?

Przed pierwszym przesłuchaniem pokrzywdzony otrzymuje na piśmie informacje dotyczące jego najważniejszych uprawnień, w tym jego statusu w postępowaniu przygotowawczym, możliwości składania wniosków o przeprowadzenie określonych czynności (np. przesłuchania świadków), korzystania z pomocy pełnomocnika oraz ubiegania się o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, prawie do skierowania sprawy do mediacji, dostępu do akt, wnoszenia zażaleń na decyzje o umorzeniu postępowania, możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środków ochrony i pomocy, dostępie do pomocy finansowanej ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych oraz o możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu.

### Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa/dochodzenia lub w czasie procesu)?

W toku postępowania, do czynności prowadzonej z udziałem pokrzywdzonego, który nie włada językiem polskim, wzywa się tłumacza. Pisma kierowane do tej osoby lub otrzymywane od tej osoby są tłumaczone. Pokrzywdzony nie ponosi kosztów tłumaczenia.

### W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli

## jestem osobą niepełnosprawną)

Dzieci – ofiary przestępstw są reprezentowane przez rodziców lub osoby, które faktycznie się nimi opiekują. W przypadku osób nieporadnych (np. starszych) ich uprawnienia może wykonywać osoba faktycznie sprawująca nad nimi opiekę. Rodzice lub faktyczni opiekunowie powinni czuwać, by pozostający pod ich opieką pokrzywdzeni prawidłowo uczestniczyli w czynnościach procesowych, a w razie wątpliwości co do rozumienia znaczenia czynności przez ich podopiecznych, mogą o tym informować organ prowadzący postępowanie.

Usługi wsparcia dla ofiar przestępstw

## Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

W Polsce funkcjonuje Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, który gromadzi środki, między innymi, na pomoc dla ofiar przestępstw i osób im najbliższych. Dysponentem Funduszu jest Minister Sprawiedliwości, który przekazuje dotacje wybranym w drodze konkursu organizacjom pozarządowym specjalizującym się w pomocy dla pokrzywdzonych. Pomoc finansowana ze środków Funduszu obejmuje pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną.

## Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Organ prowadzący postępowania ma obowiązek pouczenia pokrzywdzonego przed pierwszym przesłuchaniem o możliwości uzyskania pomocy finansowanej z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

## Jak chroni się moją prywatność?

Dane dotyczące miejsca zamieszkania oraz miejsca pracy pokrzywdzonych nie są dostępne dla sprawcy.

W odniesieniu do świadków – a więc z reguły do wszystkich pokrzywdzonych – prokurator lub sąd w szczególnie poważnych przypadkach może zdecydować o utajeniu jego danych osobowych i innych okoliczności umożliwiających identyfikację. Może to nastąpić, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach dla tej osoby lub osoby dla niej najbliższej.

## Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Dostęp do wsparcia dla ofiar przestępstw nie wymaga złożenia zawiadomienia o przestępstwie. Osoba, która chciałaby skorzystać z pomocy powinna jedynie uprawdopodobnić, że na jej szkodę popełniono przestępstwo.

Środki ochrony osobistej - jeśli jestem w niebezpieczeństwie

## Jakie rodzaje ochrony są dostępne?

Pokrzywdzonemu oraz osobom najbliższym w razie zagrożenia życia lub zdrowia przysługuje:

- ochrona udzielona w trakcie czynności procesowej,
- ochrona osobista,
- pomoc związana ze zmianą miejsca pobytu.

## Kto może mi zapewnić ochronę?

Ochrony udziela komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji.

## Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Oceny, czy stosowanie i kontynuowanie środków ochrony i pomocy jest konieczne dokonuje komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji.

## Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Organ prowadzący postępowanie ma obowiązek prowadzenia czynności z udziałem pokrzywdzonego w taki sposób, aby nie wywoływały negatywnych następstw. Powinien zawsze reagować w sytuacji, kiedy pokrzywdzony nie jest traktowany z należytym szacunkiem albo kiedy nie czuje się bezpiecznie.

W sprawach o zgwałcenie i podobne przestępstwa pokrzywdzonego przesłuchuje się na posiedzeniu, w specjalnym pomieszczeniu, bez udziału sprawcy.

Podczas rozprawy przewodniczący składu sądu może zdecydować, że oskarżony opuści salę rozpraw na czas składania zeznań przez pokrzywdzonego.

## Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

Jeżeli pokrzywdzony jest nieporadny, np. ze względu na wiek lub stan zdrowia, i nie jest w stanie czynnie uczestniczyć w procesie, jego uprawnienia może wykonywać osoba faktycznie sprawująca nad nim opiekę.

## Jestem małoletni - czy mam specjalne prawa?

W przypadku pokrzywdzonych małoletnich, ich uprawnienia wykonują przedstawiciele ustawowi albo osoba, która faktycznie sprawuje opiekę. Jeżeli sprawcami przestępstwa są rodzice, małoletniego pokrzywdzonego reprezentuje w procesie ustanowiony przez sąd kurator.

## W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie są moje prawa?

W razie śmierci pokrzywdzonego osoby najbliższe mogą występować zamiast niego w toczącym się postępowaniu. Przysługują im wtedy wszystkie uprawnienia pokrzywdzonych.

## Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie są moje prawa?

Osoby najbliższe dla pokrzywdzonych mają prawa do korzystania z pomocy prawnej, psychologicznej oraz materialnej finansowanej ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. W najpoważniejszych przypadkach, jeżeli istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia tych osób, mogą zostać im przydzielone środki ochrony i pomocy (ochrona na czas czynności procesowej, ochrona osobista, pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu).

## Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Jakie są warunki korzystania z mediacji? Czy będę bezpieczny/bezpieczna podczas mediacji?

Sprawa może zostać skierowana do mediacji na etapie postępowania przygotowawczego lub sądowego pod warunkiem wyrażenia na to zgody przez pokrzywdzonego oraz oskarżonego. Postępowanie mediacyjne jest prowadzone przez mediatora w sposób bezstronny i poufny. W trakcie mediacji pokrzywdzony ma możliwość przedstawienia swojego stanowiska, tj. wskazać, czego oczekuje od sprawcy. Mediacja nie kończy postępowania karnego, ale jej wyniki są brane pod uwagę zarówno przez prokuratora, jak i sąd.

## Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Przepisy regulujące prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem są zamieszczone w Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym, Kodeksie karnym wykonawczym, ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 325), ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015, poz. 21), rozporządzeniu z dnia 29 września 2015 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 683), ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 75 z późn. zm.).

■ Ostatnia aktualizacja: 14/07/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.